

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: (003592) 9447959, 9447790, Fax: (003592) 9505375
E-mail: economy@grembassysofia.org
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 6/2011

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Υιοθέτηση «Συμφώνου Δημοσιονομικής Σταθερότητας»	2
- Συστάσεις Επιτροπής αναφορικά με Πρόγραμμα Σύγκλισης	3
- Άνοδος του ΑΕΠ το α' τρίμηνο 2011	4
- Αύξηση των εξαγωγών προς ΕΕ και τρίτες χώρες	4
- Μείωση της ανεργίας το Μάιο 2011	6
- Πτώση των ΑΞΕ το α' τετράμηνο 2011	7
- Μείωση δημοσιονομικού ελλείμματος Βουλγαρίας	7
- Πορεία του πληθωρισμού τον Ιούνιο 2011	8
- Τιμές καταναλωτικών αγαθών το 2010	8
II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	9
- Ετήσια οικονομική έκθεση Βουλγαρίας 2010	9
III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	9
- Νέες χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο των "ΕΕΑ and Norway Grants"	9
- Δημιουργία «Ελληνοβουλγαρικού Επιχειρηματικού Παρατηρητηρίου»	10
- Υπογραφή συμφωνιών μεταξύ ΕΤαΕ και πέντε τραπεζών	10
IV. ΚΛΑΔΙΚΑ	11
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	11
- Υιοθέτηση ενεργειακής στρατηγικής από το Κοινοβούλιο	11
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	12
- Εκτιμήσεις για το τραπεζικό σύστημα της Βουλγαρίας	12
ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	13
- Πτώση των τιμών των προοριζόμενων για κατοικία ακινήτων	13
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΤΡΟΦΙΜΑ	14
- Συμφωνία συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος ADC	14
V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ	15
- Παρουσίαση μελέτης IENE "SE Europe Energy Outlook" (Σόφια, 20.06.11)	15

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Υιοθέτηση «Συμφώνου Δημοσιονομικής Σταθερότητας»

Εγκρίθηκαν στις 30.06.2011 από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο σε δεύτερη ανάγνωση οι κύριοι άξονες του λεγόμενου «Συμφώνου Δημοσιονομικής Σταθερότητας (Financial Stability Pact)». Το εν λόγω Σύμφωνο αποτέλεσε πρωτοβουλία του Υπουργού Οικονομικών, κ. Simeon Djankov, και υπό την τελική του μορφή προβλέπει δύο βασικές ρυθμίσεις δημοσιονομικής πειθαρχίας, οι οποίες ενσωματώθηκαν στον οργανικό νόμο για τον προϋπολογισμό. Σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις:

1. Εισάγεται δεσμευτικό για την κυβέρνηση ανώτατο όριο για το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού (2%) με απώτερο στόχο τη συγκράτηση του δημοσίου χρέους κάτω από το 20% του ΑΕΠ.
2. Περιορίζεται σε ποσοστό έως 40% του ΑΕΠ η δυνατότητα της κυβέρνησης να αναδιανέμει τα κρατικά κονδύλια, μέτρο που αποβλέπει στον περιορισμό των κρατικών δαπανών.

Όπως δήλωσε ο κ. Djankov, οι νέες αυτές διατάξεις του οργανικού νόμου για τον προϋπολογισμό θα τεθούν σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2012. Σύμφωνα με τον κ. Djankov, το Σύμφωνο εξασφαλίζει την πλήρη συμμόρφωση της Βουλγαρίας με το άρθρο 126 της Συμφωνίας για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (περί αποφυγής υπερβολικών ελλειμμάτων από τα κράτη-μέλη). Το όριο, μάλιστα, του 2% για το έλλειμμα είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο όριο, το οποίο θέτει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (3%).

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του βουλγαρικού Υπουργείου Οικονομικών, διατυπώθηκαν διάφορες προτάσεις αναφορικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες, που θα έπρεπε να ενταχθούν στο Σύμφωνο, αλλά υιοθετήθηκαν τελικά οι ως άνω ρυθμίσεις ως πιο διαφανείς και απλές. Σημειώνεται, τέλος, πως φιλοδοξία του κ. Djankov είναι το Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας να λάβει συνταγματική ισχύ, κάτι που θα καταστήσει δυνατή την υιοθέτηση και της τρίτης πρότασής του, βάσει της οποίας η φορολογική νομοθεσία θα πρέπει να τροποποιείται από το Κοινοβούλιο μόνο με αυξημένη πλειοψηφία 2/3.

◇◇◇◇◇

- Συστάσεις Επιτροπής αναφορικά με Πρόγραμμα Σύγκλισης

Σε συστάσεις προς τη Βουλγαρία για τη λήψη μέτρων, τα οποία θα βελτιώσουν τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής του προϋπολογισμού, προχώρησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχετική έκθεσή της επί του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2011 και του επικαιροποιημένου Προγράμματος Σύγκλισης 2011-2014 ([url: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/recommendations_2011/csr_bulgaria_en.pdf](http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/recommendations_2011/csr_bulgaria_en.pdf)). Σύμφωνα με την Επιτροπή, η Βουλγαρία καλείται να βελτιώσει την ποιότητα της δημοσιονομικής διακυβέρνησης, να εφαρμόσει δεσμευτικούς δημοσιονομικούς κανόνες και να διαμορφώσει ένα σαφές και προβλέψιμο μεσοπρόθεσμο πλαίσιο προϋπολογισμού, εξασφαλίζοντας διαφανείς διαδικασίες υλοποίησής του. Παράλληλα, οι κρατικές δαπάνες και ο ρυθμός αύξησής τους πρέπει να συνδεθούν με τις προβλέψεις για την μεσοπρόθεσμη πορεία του ΑΕΠ, δίδοντας προτεραιότητα στις δαπάνες εκείνες που ενισχύουν την ανάπτυξη. Επισημαίνεται επίσης η αναγκαιότητα ενίσχυσης της ικανότητας του διοικητικού μηχανισμού, αποτελεσματικότερης χρήσης των κρατικών κονδυλίων και βελτίωσης της λειτουργίας των αρμόδιων για τις κρατικές προμήθειες υπηρεσιών.

Σε ό,τι αφορά το συνταξιοδοτικό, η Επιτροπή προτρέπει υπέρ της λήψης μέτρων, τα οποία θα συμβάλουν, ώστε οι εργαζόμενοι να παρατείνουν το χρόνο παραμονής τους στην αγορά εργασίας. Ως προς τους μισθούς, προτείνεται η υλοποίηση δέσμης πολιτικών, που θα εξασφαλίζουν τη σύνδεση των μισθών με την παραγωγικότητα και θα υποστηρίξουν την ανταγωνιστικότητα.

Παράλληλα, στην έκθεση επισημαίνεται ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της παιδείας και να εφαρμοστούν πολιτικές κοινωνικής ένταξης, ώστε να αντιμετωπιστούν η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η ανεργία. Στον τομέα της ενέργειας τονίζεται ότι πρέπει να διασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της αρμόδιας Ρυθμιστικής Αρχής, ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου. Τέλος, υπογραμμίζεται ότι πρέπει να παρασχεθούν τα κατάλληλα κίνητρα στους ενδιαφερόμενους, ώστε να αναβαθμιστεί η ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων.

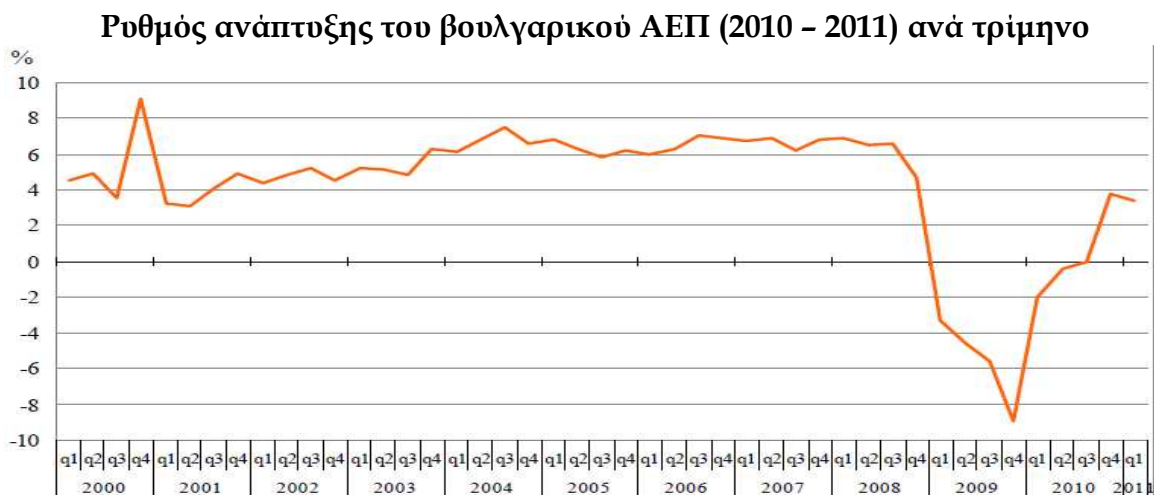
Οι συστάσεις της Επιτροπής θα υποβληθούν στο Συμβούλιο, όπου αναμένεται να συζητηθούν και να υιοθετηθούν στα τέλη Ιουνίου.

◇◇◇◇◇

- Άνοδος του ΑΕΠ το α' τρίμηνο 2011

Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά 3,4% σε ετήσια βάση το α' τρίμηνο 2011. Σε σύγκριση με το δ' τρίμηνο του 2010 το βουλγαρικό ΑΕΠ σημείωσε άνοδο της τάξης του 0,4%. Πρόκειται για την πρώτη σημαντική ενίσχυση του ρυθμού ανάπτυξης της Βουλγαρίας ύστερα από την οικονομική κρίση που έπληξε τη χώρα την περίοδο 2008-2010. Το ΑΕΠ υποστηρίζεται κυρίως από τις εξαγωγές, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 20,1% (έναντι ανόδου 8,6% των εισαγωγών).

Σημειώνεται, πάντως, ότι η ενίσχυση της εγχώριας κατανάλωσης συνέχισε να είναι αναμικτή (+0,1%). Για το ως άνω διάστημα η σύνθεση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας έχει ως εξής: α) Βιομηχανία 32,4%, β) Υπηρεσίες: 64,6%, γ) Γεωργία: 3%.

Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο

◇◇◇◇◇

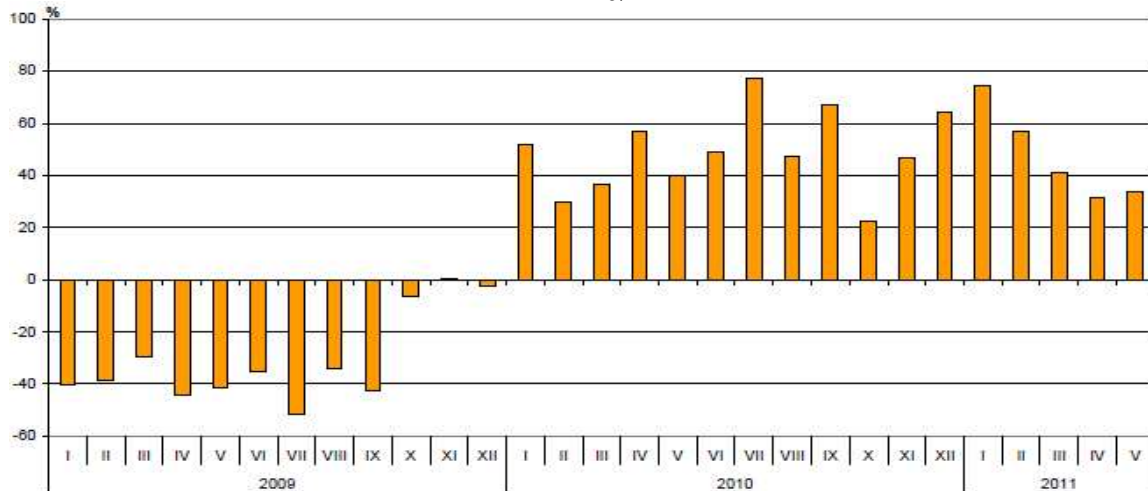
- Αύξηση των εξαγωγών προς ΕΕ και τρίτες χώρες

Βάσει προσωρινών στοιχείων που έδωσε στη δημοσιότητα το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο, το α' πεντάμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές προς τρίτες εκτός ΕΕ χώρες αυξήθηκαν κατά 45,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Τουρκία, η Σερβία, η Ρωσία, η FYROM, η Κίνα και οι ΗΠΑ, στις οποίες κατευθύνθηκε το ήμισυ περίπου των βουλγαρικών εξαγωγών προς εκτός

ΕΕ χώρες. Σημαντική αύξηση, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές εισαγωγές (27,8% σε ετήσια βάση). Ειδικά, το Μάιο οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 34% και οι εισαγωγές κατά 16% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ορυκτά καύσιμα, λιπαντικά και σχετικά υλικά», «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «μεταποιημένα αγαθά ταξινομημένα κυρίως με βάση το υλικό». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στην κατηγορία «χημικά και σχετικά υλικά». Το εμπορικό ισοζύγιο για το α' πεντάμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 1139,3 εκατ. (περίπου €583 εκατ.). Σε τιμές FOB το ισοζύγιο ήταν και πάλι αρνητικό κατά BGN 599,2 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

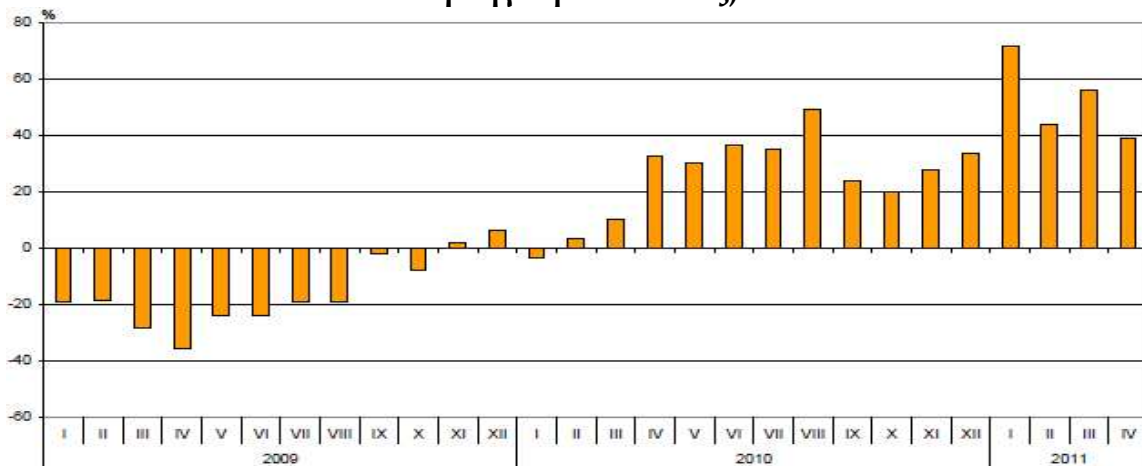

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_Extrastat_2011-05_en.pdf)

Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές ροές με τα κράτη-μέλη της ΕΕ, βάσει πάλι προσωρινών στοιχείων, το α' τετράμηνο 2011 οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 51,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας το ως άνω διάστημα αναδείχθηκαν η Γερμανία, η Ιταλία, η Ρουμανία, η Ελλάδα και το Βέλγο, στις οποίες κατευθύνθηκε το 67% των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ. Αξιόλογη άνοδο, όμως, το ως άνω διάστημα κατέγραψαν και οι βουλγαρικές εισαγωγές (24,9% σε ετήσια βάση) από χώρες εντός ΕΕ. Ειδικά, τον Απρίλιο οι βουλγαρικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 39% και οι εισαγωγές κατά 27,5% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010.

Η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών εντός ΕΕ καταγράφηκε στις κατηγορίες: «ορυκτά καύσιμα, λιπαντικά και σχετικά υλικά», «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)» και «μεταποιημένα αγαθά ταξινομημένα κυρίως με βάση το υλικό». Η μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών καταγράφηκε στις κατηγορίες «ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη» και «ακατέργαστα μη βρώσιμα υλικά (πλην καυσίμων)». Το εμπορικό ισοζύγιο για το α΄ τετράμηνο 2011 ήταν αρνητικό κατά BGN 297,4 εκατ. Σε τιμές FOB, όμως, το ισοζύγιο ήταν θετικό κατά BGN 108,9 εκατ.

Ονομαστική αύξηση των βουλγαρικών εξαγωγών προς κράτη-μέλη της ΕΕ την περίοδο 2009 - 2011 (σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους)

Πηγή: Στατιστικό Ινστιτούτο Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/EPDOCS/FTS_Intrastat_2011-04_en.pdf)

◇◇◇◇◇

- Μείωση της ανεργίας το Μάιο 2011

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Υπηρεσίας Απασχόλησης της Βουλγαρίας, η ανεργία τον Μάιο 2011 διαμορφώθηκε στο 8,9%, μειωμένη κατά 0,4% σε σχέση με τον Απρίλιο. Το εν λόγω ποσοστό είναι το χαμηλότερο, που έχει καταγραφεί από τον Νοέμβριο 2009. Σε ό,τι αφορά την γεωγραφική κατανομή της ανεργίας, 11 περιφέρειες είναι κάτω από τον εθνικό μέσο όρο: Σόφια 3.7%, Gabrovo 5.8%, Μπουργκάς 6.1%, Βάρνα 6.5%, StarZagora 7.3%, Φιλιπούπολη 7.9%, Ruse 8.1%, Veliko Tarnovo 8.3%, Dobrich 8.3%, Pernik 8.4% και Haskovo 8.8%. Αντιθέτως, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας καταγράφονται στις εξής περιφέρειες: Smolyan 16.3%, Montana 15%, Targovishte 14.6%, Shumen 13.6%, Vidin 13.5%, Vratsa 13.4%, Razgrad 12.6% και Silistra 12.5%.

◇◇◇◇◇

- Πτώση των ΑΞΕ το α' τετράμηνο 2011

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Κεντρική Τράπεζα της Βουλγαρίας, οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βουλγαρία το α' τετράμηνο του 2011 κατέγραψαν εκροές της τάξης των €62,5 εκατ. Η αρνητική αυτή εξέλιξη, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, οφείλεται «σε καθαρές πληρωμές ενδοεταιρικών πιστώσεων βάσει του προγράμματος αποπληρωμής δανείων των εταιρειών». Σε κάθε περίπτωση, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2010 οι ΑΞΕ υποχώρησαν κατά €441 εκατ. Βάσει των εν λόγω στοιχείων συνεχίζεται η αρνητική πορεία των ΑΞΕ στη Βουλγαρία, η οποία έχει ξεκινήσει από το 2009 (σύνολο ΑΞΕ: €3 δισ.) και εντάθηκε το 2010 (σύνολο ΑΞΕ: €1,5 δισ.). Τα καλύτερα επίπεδα ΑΞΕ είχαν επιτευχθεί τη διετία 2007-2008 (€9 δισ. και €6 δισ. αντίστοιχα), λίγο πριν δηλαδή από τη διεθνή οικονομική κρίση.

Βάσει των προσωρινών στοιχείων της βουλγαρικής Κεντρικής Τράπεζας, οι μεγαλύτερες καθαρές ΑΞΕ το α' τετράμηνο 2011 προήλθαν από την Αυστρία (€116 εκατ.), την Κύπρο (€46 εκατ.) και την Ισπανία (€36 εκατ.). Οι βουλγαρικές ΑΞΕ στο εξωτερικό ανήλθαν σε €38,8 εκατ. έναντι €24,5 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2010.

- Μείωση δημοσιονομικού ελλείμματος Βουλγαρίας

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία του β/Υπουργείου Οικονομικών, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011, το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού μειώθηκε κατά 57,0% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010 και διαμορφώθηκε στα BGN 652,1 εκατ. (€ 333,4 εκατ.), ή σε 0,9% επί του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις επιταγές και δεσμεύσεις περί δημοσιονομικής πειθαρχίας του Συμφώνου Δημοσιονομικής Σταθερότητας, που υιοθετήθηκε πρόσφατα από το β/κοινοβούλιο.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού, κατά το ανωτέρω διάστημα, παρουσίασαν αύξηση κατά 7,6% σε σχέση με το περασμένο έτος και ανήλθαν σε BGN12,04 δισ. (€ 615,6 εκατ.). Στην άνοδο αυτή των εσόδων συνέβαλαν οι εισπράξεις των εμμέσων φόρων που κατέγραψαν αύξηση κατά 15,8% σε ετήσια βάση. Οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν σε BGN 12,69 δισ. (€ 648,8 εκατ.) και αντιστοιχούσαν σε 45,1% του αρχικού στόχου. Τέλος, το δημοσιονομικό αποθεματικό, αυξημένο κατά BGN200 εκατ. σε σχέση με τον Μάιο, διαμορφώθηκε στα BGN 5,2 δισ. (€ 26,6 εκατ.) στα τέλη Ιουνίου 2011.

- Πορεία του πληθωρισμού τον Ιούνιο 2011

Πτωτικά κινήθηκε ο πληθωρισμός στη Βουλγαρία τον Ιούνιο 2011 σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (-0,9%), σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα το Στατιστικό Ινστιτούτο. Από την αρχή του έτους ο πληθωρισμός έχει αυξηθεί κατά 1,7%, ενώ σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2011 η άνοδος ανέρχεται σε 4,8%. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε στο 4,3%. Βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (HICP), του συγκριτικού δηλαδή δείκτη τιμών μεταξύ όλων των κρατών-μελών της ΕΕ, ο πληθωρισμός μειώθηκε σε μηνιαία βάση κατά 0,3% και σε ετήσια κατά 3,5%.

Σε σχέση με το Μάιο, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών καταναλωτή καταγράφηκε στους κλάδους των μεταφορών (1,6%), της διασκέδασης και του πολιτισμού (0,9%). Αντιθέτως, πτώση κατέγραψαν οι τιμές των τροφίμων και (μη αλκοολούχων) ποτών (-2,4%) και των μεταφορών (-1%), ενώ αμετάβλητες παρέμειναν οι τιμές καταναλωτή στις επικοινωνίες.

- Τιμές καταναλωτικών αγαθών το 2010

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η EUROSTAT, η Βουλγαρία είχε τα χαμηλότερα επίπεδα τιμών στα καταναλωτικά αγαθά για το 2010. Συγκεκριμένα, οι τιμές των καταναλωτικών αγαθών στη Βουλγαρία διαμορφώνονται μόλις στο 51% του κοινοτικού μέσου όρου. Αναλυτικότερα, οι τιμές ανά κλάδο κυμάνθηκαν το 2010 ως εξής: Στα τρόφιμα και τα (μη αλκοολούχα) ποτά στο 66%, στα ήδη καπνού και αλκοόλ στο 64%, στα ρούχα στο 75%, στα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία στο 45% και στα ηλεκτρονικά προϊόντα στο 89% του κοινοτικού μέσου όρου.

Παράλληλα, στη Βουλγαρία καταγράφονται οι χαμηλότεροι ονομαστικοί μισθοί σε κοινοτικό επίπεδο, αν και κατά το 2010 ο ρυθμός αύξησης των μισθών ανήλθε στο 7,8%, το μεγαλύτερο ποσοστό εντός ΕΕ. Μεταξύ των χωρών της ΕΕ οι υψηλότερες τιμές των καταναλωτικών αγαθών καταγράφονται στη Δανία (143% του κοινοτικού μέσου όρου) και, συνολικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην Ελβετία (148%) και τη Νορβηγία (147%).

II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Ετήσια οικονομική έκθεση Βουλγαρίας 2010

Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας (www.agora.mfa.gr/bg60) η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2010, η οποία περιλαμβάνει τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία (Κεφάλαιο Α'), την πορεία των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων (Κεφάλαιο Β') κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2010 καθώς και επικαιροποιημένο Επιχειρηματικό Οδηγό (Κεφάλαιο Γ').

Στα Α' και Β' κεφάλαια της παρούσας έκθεσης έχουν συμπεριληφθεί επίσης και πρόσφατες εξελίξεις βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων για το 2011. Το πλήρες κείμενο της Έκθεσης είναι ανηρτημένο στην ηλ. διεύθυνση:

<http://agora.mfa.gr/agora/images/docs/radC6692ETISIA%202010.pdf>

◇◇◇◇

III. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Νέες χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο των "EEA and Norway Grants"

Δύο νέα μνημόνια συνεργασίας ύψους €126,6 εκατ. υπογράφηκαν στις 17.06.2011 παρουσία του Βούλγαρου πρωθυπουργού, κ. Boyko Borisson, στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μηχανισμού «EEA and Norway Grants» (<http://www.eeagrants.org/id/1>). Τα δύο προγράμματα, ύψους €48 εκατ. ("Norway Grants") και €78,6 εκατ. ("EEA Grants") αντίστοιχα, θα έχουν διάρκεια έως το 2014 και θα ενισχύσουν σχέδια σε μια σειρά από τομείς: υγεία, εκπαίδευση, προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς, ΑΠΕ, καταπολέμηση οργανωμένου εγκλήματος και συνεργασία με τη ζώνη Schengen. Ειδικά σε ό,τι αφορά ζητήματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής, το συνολικό ποσό που θα διατεθεί ανέρχεται στα €43 εκατ. και θα καλύπτει μεταξύ άλλων επενδύσεις σε καινοτόμες δράσεις στον τομέα της πράσινης ενέργειας, επενδύσεις με στόχο τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και την ενεργειακή αποδοτικότητα και προσπάθειες για την περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας των ΑΠΕ στη χώρα.

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του κ. Tomislav Donchev, Υπουργού αρμόδιου για τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων, πρόσβαση στη

χρηματοδότηση θα έχουν οι κρατικοί φορείς, δήμοι, ΜΚΟ αλλά και εταιρείες. Πρόσφατα ο κ. Donchev είχε εκφράσει την ικανοποίησή του για το επίπεδο απορροφητικότητας των διατιθέμενων μέσω του χρηματοδοτικού προγράμματος ποσών. Σύμφωνα με τον κ. Donchev, το συνολικό ποσοστό απορροφητικότητας υπερβαίνει το 60% (70% για το επιμέρους πρόγραμμα «Norway Grants» και 50% για το πρόγραμμα «EEA Grants»).

Έως σήμερα έχουν χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος 66 σχέδια στη Βουλγαρία, τα οποία αφορούν σε μια σειρά τομέων: Περιβαλλοντική προστασία, υποστήριξη του δικαστικού συστήματος, πολιτιστική κληρονομιά, υπηρεσίες υγείας και παροχής φροντίδας σε παιδιά, ενίσχυση του κρατικού διοικητικού μηχανισμού και προσέλκυση ξένων επενδυτών (π.χ. μέσω του σχεδίου InfoNorthWest, web: <http://www.eeagrants.org/id/39>). Σημειώνεται ότι ο χρηματοδοτικός μηχανισμός «EEA and Norway Grants» αποσκοπεί στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρώπη. Επιλέξιμα κράτη για χρηματοδότηση είναι τα 12 πιο πρόσφατα μέλη της ΕΕ, αλλά και οι μεσογειακές χώρες Ελλάδα, Ισπανία και Πορτογαλία.

- Δημιουργία «Ελληνοβουλγαρικού Επιχειρηματικού Παρατηρητηρίου»

Το σχέδιο για τη δημιουργία «Ελληνοβουλγαρικού Επιχειρηματικού Παρατηρητηρίου» στην πόλη Haskovo της Βουλγαρίας ανακοίνωσε η κα Anna Nenova-Petrova, εκπρόσωπος ένωσης δήμων της περιοχής. Το εν λόγω σχέδιο προϋπολογισμού €1.049.030 αναμένεται να χρηματοδοτηθεί από το Διασυνοριακό Πρόγραμμα Συνεργασίας Ελλάδας-Βουλγαρίας 2007-2013. Η υλοποίηση του σχεδίου ξεκίνησε ήδη το Μάρτιο του 2011 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 2013. Στόχος του Παρατηρητηρίου θα είναι η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης στη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας-Βουλγαρίας και υποστήριξη των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- Υπογραφή συμφωνιών μεταξύ ΕΤαΕ και πέντε τραπεζών

Στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας «Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για τις Μικρο- Μεσαίες Επιχειρήσεις JEREMY (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises)», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) υπέγραψε, την περασμένη εβδομάδα, πέντε συμφωνίες εγγύησης με τις τράπεζες CIBANK, ProCredit Bank, Raiffeisenbank, UniCredit Bulbank και United Bulgarian Bank (Εθνική Τράπεζα Ελλάδας), ύψους €400 εκατ. τα οποία θα διοχετευθούν, υπό μορφή νέων δανείων, σε μικρομεσαίες β/επιχειρήσεις.

Μέσω της εν λόγω Πρωτοβουλίας, παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη-μέλη να αξιοποιήσουν κοινοτικούς πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων που προορίζονται για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και είναι ειδικά σχεδιασμένοι για αυτές, όπως δάνεια και εγγυήσεις δανείων. Στο πλαίσιο αυτής, η χρηματοδότηση χορηγείται στις επιχειρήσεις μέσω Ενδιάμεσων Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών (Financial Intermediaries). Το εν λόγω χρηματοοικονομικό εργαλείο, συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και έχει ως στόχο την διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε χαμηλότοκα δάνεια.

Βάσει των ανωτέρω συμφωνιών, οι εν λόγω τράπεζες θα παρέχουν δάνεια, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε περισσότερες από 3.400 μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη χώρα, για την έναρξη, τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση των δραστηριοτήτων τους, προωθώντας έτσι την ανάπτυξή τους και, συνακόλουθα, τη ανταγωνιστικότητα της βουλγαρικής οικονομίας. Σημειώνεται ότι η επιλογή των πέντε χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων έγινε κατόπιν προσκλήσεως για εκδήλωση ενδιαφέροντος που δημοσιεύτηκε περί τα τέλη του 2010.

Κατά την τελετή της υπογραφής των ανωτέρω συμφωνιών, που έλαβε χώρα στο ξενοδοχείο της Σόφιας SHERATON, ο διευθύνων σύμβουλος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, κ. Richard Pelly, τόνισε τη σημασία των συμφωνιών αυτών για τις β/ΜμΕ, οι οποίες, κατά την τρέχουσα οικονομική συγκυρία, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης: η υλοποίηση του νέου προϊόντος στην Βουλγαρία, το οποίο θα βελτιώσει σημαντικά τη δυνατότητα των ΜμΕ για πρόσβαση σε ευνοϊκά δάνεια και μειωμένες διασφαλίσεις, θα συμβάλει στην αύξηση των επενδύσεων και την οικονομική ανάπτυξη στη χώρα.

◇◇◇◇

IV. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Υιοθέτηση ενεργειακής στρατηγικής από το Κοινοβούλιο

Υιοθετήθηκε από το βουλγαρικό κοινοβούλιο την 1^η Ιουνίου 2011 η Ενεργειακή Στρατηγική της Βουλγαρίας για το χρονικό διάστημα έως το 2020. Η Στρατηγική θέτει 5 βασικές προτεραιότητες:

1. Την εξασφάλιση επαρκών ενεργειακών προμηθειών
2. Την επίτευξη του στόχου για παραγωγή ενέργειας σε ποσοστό 16% από ανανεώσιμες πηγές
3. Την ενίσχυση της ενεργειακής επάρκειας και ασφάλειας
4. Τη δημιουργία ανταγωνιστικής ενεργειακής αγοράς
5. Την υιοθέτηση κατάλληλων πολιτικών, ώστε να επιτυγχάνεται τόσο η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών όσο και η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Προτεραιότητα της ενεργειακής πολιτικής της Βουλγαρίας έως το 2020 θα αποτελέσουν: Η ενεργός συμμετοχή στα σχέδια ανάπτυξης του Southern Gas Corridor, η κατασκευή διασυνδέσεων για τη μεταφορά φυσικού αερίου με τις γειτονικές χώρες, η ενίσχυση της δυνατότητας αποθήκευσης φυσικού αερίου και η κατασκευή νέας μονάδας για το σκοπό αυτό, η αξιοποίηση μεθόδων συμπαραγωγής ενέργειας (cogeneration), η εξασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών για την προμήθεια υδροποιημένου και συμπιεσμένου φυσικού αερίου και, τέλος, η βέλτιστη χρήση των εγχώριων ενεργειακών πηγών. Σε ό,τι αφορά την πυρηνική ενέργεια, το κείμενο της Στρατηγικής υποστηρίζει την αναγκαιότητα όχι μόνο επέκτασης της ζωής των αντιδραστήρων 5 και 6 του σταθμού στο Κοζλοντούι, αλλά και κατασκευής νέων πυρηνικών μονάδων ισχύος 2.000 MW (πυρηνικός σταθμός «Μπέλενε» και/ή αντιδραστήρες 7 και 8 στον πυρηνικό σταθμό στο Κοζλοντούι).

Παράλληλα, η Βουλγαρία θα λάβει μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας και θα επιδιώξει, για λόγους ενεργειακής ασφάλειας, να μειώσει την εξάρτησή της από εισαγωγές. Στη στρατηγική τονίζεται, επίσης, η δέσμευση της χώρας να συμβάλει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, χωρίς όμως αυτό να οδηγήσει σε υπερβολικό κόστος. Σημειώνεται, τέλος, ότι η πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής θα ελέγχεται ανά διετία, με τη σύνταξη σχετικών εκθέσεων και τη διατύπωση προτάσεων για την περαιτέρω πορεία επίτευξης των τεθέντων στόχων.

◇◇◇◇◇

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Εκτιμήσεις για το τραπεζικό σύστημα της Βουλγαρίας

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Βουλγαρίας, οι βουλγαρικές τράπεζες κατέγραψαν το α' τετράμηνο 2011 συνολικά κέρδη ύψους BGN 214 εκατ. (περίπου €110 εκατ.), ποσό μειωμένο κατά 34% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2010. Σε μηνιαία βάση, τα κέρδη

των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκαν κατά BGN 57 εκατ. τον Απρίλιο του 2011. Παράλληλα, η βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα τονίζει ότι δεν έχουν επιδεινωθεί τα δεδομένα ως προς τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος. Αντιθέτως, αυξήθηκαν τα επιχειρηματικά δάνεια και τα ρευστά διαθέσιμα των τραπεζών παραμένουν σε ικανοποιητικά επίπεδα (23,7% σύμφωνα με τον τρόπο υπολογισμού τους, που προβλέπεται στην Οδηγία 11 της Κεντρικής Τράπεζας).

Την ίδια στιγμή, όμως, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης MOODY'S διατηρεί αρνητικές τις προβλέψεις του για το τραπεζικό σύστημα της χώρας, επικαλούμενος «τη μη πειστική οικονομική ανάκαμψη και το αδύναμο επιχειρησιακό περιβάλλον». Παράλληλα, η MOODY'S υπογραμμίζει την αργή πιστωτική επέκταση, την εξάρτηση των βουλγαρικών τραπεζών από ξένες χρηματοδοτήσεις (προερχόμενες κυρίως από τις μητρικές εταιρείες θυγατρικών στη Βουλγαρία) και το υψηλό ποσοστό ανεργίας. Τέλος, η MOODY'S εκτιμά ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα αυξηθούν και εκφράζει τον προβληματισμό της για την πορεία του κλάδου της αγοράς γης (real estate), με δεδομένο ότι πολλοί ξένοι επενδυτές, που είχαν δυναμική παρουσία στη χώρα πριν από τη διεθνή κρίση, έχουν πλέον αποχωρήσει και δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις επανόδου τους στη βουλγαρική αγορά.

Σημειώνεται, τέλος, ότι κλιμάκιο του ΔΝΤ, το οποίο επισκέφτηκε πρόσφατα την χώρα (10-20.05.2011), συμφώνησε με την εκτίμηση της Κεντρικής Τράπεζας ότι η κεφαλαιακή βάση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας παραμένει ισχυρή, αλλά εξέφρασε, παράλληλα, την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη (με χαμηλότερους πάντως ρυθμούς) αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

◇◇◇◇◇

ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

- Πτώση των τιμών των προοριζόμενων για κατοικία ακινήτων

Σύμφωνα με στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, οι τιμές των προοριζόμενων για κατοικία ακινήτων στη Βουλγαρία υποχώρησαν κατά 6,4% σε ετήσια βάση το δεύτερο τρίμηνο του 2011. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, η πτώση ανέρχεται στο 1,6%. Σε 23 πόλεις της χώρας καταγράφηκε υποχώρηση των εν λόγω τιμών, με τη μεγαλύτερη στο Veliko Turnovo (5.5 %), το Gabrovo (5.4 %), το Vidin και τη Φιλιπούπολη (4.7%).

Οι τιμές των ακινήτων στη Σόφια υποχώρησαν κατά 2,1%, ενώ στη Βάρνα σημείωσαν οριακή αύξηση κατά 0.9 per cent. Η σημαντικότερη άνοδος (1,3%) καταγράφηκε στο Rousse και το Blagoevgrad. Για την περίοδο Απριλίου - Ιουνίου 2011 η μέση τιμή των ακινήτων κατοικίας στη Βουλγαρία ανήλθε στα

BGN 908.98 (περίπου € 465) ανά τ.μ.. Οι υψηλότερες μέσες τιμές καταγράφηκαν στη Βάρνα (BGN 1509 ανά τ.μ), τη Σόφια (BGN 1466 ανά τ.μ.) και το Μπουργκάς (BGN 1163 ανά τ.μ.).

◇◇◇◇◇

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΤΡΟΦΙΜΑ

- Συμφωνία συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος ADC

Σε συμφωνία για την ενίσχυση της συνεργασίας τους στους τομείς των αγροτικών προϊόντων και της επεξεργασίας τροφίμων κατέληξαν εκπρόσωποι φορέων επτά χωρών (Ιταλία, Βουλγαρία, Σλοβενία, Ρουμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο, Βοσνία & Ερζεγοβίνη) κατά τη διάρκεια σχετικής εκδήλωσης στη Σόφια (15-16 Ιουνίου 2011). Οι εν λόγω φορείς και ενώσεις συμμετέχουν στο πρόγραμμα ADC (Adriatic-Danubian cluster, web: <http://www.adcproject.eu/>) και με την ως άνω συμφωνία στοχεύουν στη δημιουργία ενός διακρατικού δικτύου από «συστάδες» (clusters) παραγωγών και μεταποιητών, το οποίο θα διευκολύνει την αποτελεσματικότερη προώθηση των προϊόντων τους και την καλύτερη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

Επιδίωξη του προγράμματος ADC είναι η συνεργασία φορέων και ενώσεων από παραγωγικούς τομείς των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ώστε να συγκροτηθούν διακρατικές τομεακές «συστάδες» (clusters), δίκτυα δηλαδή παραγωγών και μεταποιητών, που μέσω της συνεργασίας θα καταφέρουν να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί, να μοιραστούν και να διαδώσουν περαιτέρω εξειδικευμένες γνώσεις, να περιορίσουν τις περιφερειακές ανισότητες και να προσελκύσουν ΑΞΕ στις περιοχές τους. Έμφαση δίδεται στην υποστήριξη των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες δημιουργώντας δίκτυα συνεργασίας και «συστάδες» ανά τομείς πετυχαίνουν οικονομίες κλίμακας και αναπτύσσουν δράσεις, που μόνες τους δε θα μπορούσαν να υποστηρίξουν (π.χ. εκπόνηση ολοκληρωμένων ερευνών αγοράς ανά τομέα, αποτελεσματικότερο marketing και καλύτερες εκστρατείες προώθησης των προϊόντων κ.ά.). Σημειώνεται ότι από την Βουλγαρία συμμετέχων φορέας είναι το Bulgarian Economic Forum (BEF, web: <http://www.biforum.org/>).

◇◇◇◇◇

V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ

– Παρουσίαση μελέτης IENE “SE Europe Energy Outlook” (Σόφια, 20.06.11)

Σε εκδήλωση που διοργανώθηκε στη Σόφια (Ξενοδοχείο SHERATON, 20.06.2011) παρουσιάστηκε από τον εκτελεστικό διευθυντή του IENE (Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης, web: <http://www.iene.gr/>), κ. Κωστή Σταμπόλη, η μελέτη που επιμελήθηκε το ίδρυμα με τίτλο “South East Europe Energy Outlook”. Η μελέτη αναλύει τα τωρινά δεδομένα και τις μελλοντικές προοπτικές για τους βασικούς ενεργειακούς κλάδους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ΑΠΕ, στερεά καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια, πυρηνική ενέργεια κ.ά.). Παράλληλα, παρουσιάζει την κατάσταση σε ενεργειακό επίπεδο ανά χώρα, λαμβάνει υπόψη το σχετικό κοινοτικό νομικό πλαίσιο και διατυπώνει συγκεκριμένες προτάσεις για την καλύτερη αξιοποίηση των ενεργειακών πηγών και την αποτελεσματικότερη συνεργασία των χωρών της περιοχής.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>